

הכנסת העשרים וחמש

יוזם : חבר הכנסת מיכאל מרדכי ביטון

5390/25/פ

הצעת חוק רשות מקרקעי ישראל (תיקון – העדפת רכישת קרקע בפריפריה לחיילי מילואים),
התשפ"ה–2025

1. הוספת סעיף 4כג .1 בחוק רשות מקרקעי ישראל, התש"ך–1960¹, אחרי סעיף 4כב יבוא :

"העדפת חיילי 4כג. (א) בשיווק קרקעות המיועדות לבנייה עצמית מילואים ונכי צה"ל בפריפריה, הרשות תיתן עדיפות ב-30 עד 70 אחוזים מסך הקרקעות המשווקות לחיילי מילואים פעילים ובעשרה אחוזים מסך הקרקעות המשווקות לנכי צה"ל; הרשות תיתן עדיפות לחיילי מילואים פעילים ולנכי צה"ל בעלי משפחות על פני רווקים, כל אלה לפי שיקול הרשות המקומית והמנהל.

(ב) בשיווק קרקעות המיועדות ליחידות דיור בפריפריה, תתנה הרשות את הקצאת הקרקע לזוכה במכרז, בכך שב-50 אחוזים מיחידות הדיור שייבנו על הקרקע תינתן עדיפות להקצאת יחידות דיור לטובת חיילי מילואים בשירות פעיל.

(ג) בסעיף זה –

"חייל מילואים" – משרת מילואים פעיל שש-שנתי
כהגדרתו בפקודות הצבא ;

"נכה צה"ל" – נכה כהגדרתו בחוק הנכים
(תגמולים ושיקום), התשי"ט–1959 [נוסח

¹ ס"ח התש"ך, עמ' 57.

משולב]²;

"פריפריה" – תחום אזורי עדיפות לאומית בהתאם

להחלטת הממשלה מס' 1527 מיום י"ט

בסיוון התשע"ז (13 ביוני 2016).

דברי הסבר

מדינת ישראל, מאז הקמתה, חרטה על דגלה את הרצון לפתח את הנגב והגליל. במקביל, לאחר הקמת צה"ל, חיפשו ממשלות ישראל דרכים לתגמל את החיילים אשר שירתו את המדינה שנים רבות. מטרת הצעת החוק לענות על שני ערכים אלו: תגמול למשרתי המדינה ופיתוח הפריפריה על ידי מי שהוכיח כבר את יכולותיו בתרומה למען הכלל, וזאת על ידי עידוד התיישבות בנגב ובגליל, מתוך הכרה בכך שההתיישבות באזורים אלו עשויה לכלול אתגרים ביטחוניים ומוסריים ייחודיים.

ביום כ"ב בתשרי התשפ"ד (7 באוקטובר 2023) החלה מתקפה משולבת מרצועת עזה שכללה ירי טילים, ממרחב עוטף עזה ועד גוש דן וכן חדירת מחבלים ליישובי עוטף עזה ושדרות. בעקבות מתקפת הטרור הרצחנית החליטה ועדת שרים לענייני ביטחון לאומי על נקיטת פעולות צבאיות משמעותיות, בהתאם לסעיף 40 לחוק-יסוד: הממשלה. כמו כן, צה"ל הכריז על מצב כוננות מלחמה, שר הביטחון הכריז על מצב מיוחד בעורף במדינה כולה וכן הוחלט על גיוס מילואים נרחב בנסיבות חירום, לפי סעיף 8 לחוק שירות המילואים, התשס"ח-2008. משרתי המילואים הפעילים נושאים בנטל ביטחוני חשוב עבור מדינת ישראל, במיוחד לאור העובדה שכבר מספר שנים אנו נמצאים תחת איום ביטחוני מתמיד וכעת ביתר שאת במלחמת חרבות ברזל. בהמשך לכך, חיילי מילואים רבים נפקדים מבתיהם מעסקיהם וממשפחותיהם במשך שבועות רבים.

אל מול כל האמור יהיה זה ראוי להעדיף משרתי מילואים פעילים בהקצאת קרקעות כתגמול על מסירותם ועל מנת שיוכלו להמשיך ולממש גם בעתיד ערכים חברתיים נוספים הנובעים מעצם ההתיישבות במקום.

לפיכך, מוצע לקבוע כי רשות מקרקעי ישראל תתעדף הקצאת קרקעות בנגב ובגליל, לחיילי מילואים, לשם בניית בתי מגורים. במסגרת החוק המוצע כי ב-30 עד 50 אחוזים מכלל המגרשים תינתן עדיפות לחיילי המילואים הפעילים ומתוכם, עדיפות תינתן לחיילי מילואים בעלי משפחות. עוד מוצע כי ב-10 אחוזים מכלל הקרקעות בנגב ובגליל תינתן עדיפות לנכי צה"ל, כל אלה לפי שיקול הרשות המקומית והמנהל. בנוסף תתנה רשות מקרקעי ישראל את הקצאת הקרקע לזוכה במכרז כך שב-50 אחוזים מיחידות הדיור שייבנו על הקרקע תינתן עדיפות לרוכשי יחידות שהם חיילי מילואים בשירות פעיל. הצעת חוק דומה בעיקרה הונחה על שולחן הכנסת העשרים וחמש על ידי חברת הכנסת מטי צרפתי הרכבי וקבוצת חברי הכנסת (פ/4356/25; הוסרה מסדר ביום כ"א באייר התשפ"ד (29 במאי 2024)).

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
כ' בטבת התשפ"ה (20.01.2025)

² ס"ח התשי"ט, עמ' 276.